

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๖๑/๒๕๕๖

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ผู้อุทธรณ์ ตำแหน่งอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีหนังสือลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอข้อมูลข่าวสารกรณีผู้อุทธรณ์ร้องเรียนขอให้ดำเนินการสอบสวนและลงโทษ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (นาย ข.) ใช้อำนาจหน้าที่กลั่นแกล้งผู้ใต้บังคับบัญชาในการกล่าวหาและออกคำสั่งให้ออกจากราชการซึ่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทำการสืบสวนข้อเท็จจริงแล้วมีคำสั่งให้ยุติเรื่อง ได้แก่ สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง และข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนรายงานการสืบสวนของคณะกรรมการดังกล่าว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีบันทึก ลับ ที่ ศธ ๐๕๑๙.๑.๐๓/๖๐ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยให้เหตุผลว่าเป็นเอกสารที่กำหนดขึ้นความลับไว้ตามระเบียบของทางราชการ ประกอบกับเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๑/๒๕๕๖

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ เหตุผลที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ ผู้แทนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์ร้องเรียนต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒขอให้ดำเนินการสอบสวนและลงโทษอดี้อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (นาย ข.) อดี้อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (นาง ค.) และนิติกรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ ว่า การร้องเรียนดังกล่าวสืบเนื่องจากเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ นาย ข. ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้เสนอเรื่องต่อสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกล่าวหาผู้อุทธรณ์ว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จำนวน ๖ ข้อ ซึ่งสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีมติให้นำเรื่องดังกล่าวเข้าพิจารณาอีกครั้งหนึ่งในวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๓ แต่ในระหว่างการรอเสนอเรื่องเพื่อให้สภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิจารณาอีกครั้งหนึ่งนั้น นาย ข. ได้ลงนามในหนังสือฉบับลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถึงผู้อุทธรณ์แจ้งข้อกล่าวหาจำนวน ๕ ข้อ โดยมีนาง ค. ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นผู้ลงนามในบันทึกนำส่งลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๓ และจัดส่งหนังสือนั้นเพื่อให้ผู้อุทธรณ์ทำคำชี้แจง ต่อมาสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิจารณาเรื่องที่มีการกล่าวหาผู้อุทธรณ์และมีมติให้ลงโทษผู้อุทธรณ์โดยให้ออกจากราชการ

ผู้อุทธรณ์อุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าวต่อคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) ต่อมา ก.พ.อ. โดยคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ (อ.ก.พ.อ.) ซึ่งมีศาสตราจารย์ ง. เป็นประธาน พิจารณาแล้วเห็นว่ากระบวนการที่สภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิจารณาลงโทษผู้อุทธรณ์นั้นมิชอบด้วยกฎหมาย และการดำเนินการของนาย ข. ก็เป็นการดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน เนื่องจากสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไม่ได้มอบหมายให้นาย ข. ไปดำเนินการดังกล่าว ผู้อุทธรณ์เห็นว่ากรณีที่นาย ข. ทำหนังสือลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๓ และนาง ค. ทำบันทึก ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถึงผู้อุทธรณ์เพื่อให้ทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา จำนวน ๕ ข้อ นั้น เป็นการนำข้อมูลที่มีการพิจารณาในทางลับของสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมาเปิดเผย เนื่องจากหนังสือดังกล่าวไม่มีการกำหนดชั้นความลับ จึงทำให้มีผู้ทราบถึงข้อความในหนังสือซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จึงร้องเรียนต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒคนปัจจุบัน ขอให้ดำเนินการสอบสวนและลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำดังกล่าว รวม ๖ กรณี คือ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๑/๒๕๕๖

๑. กล่าวหานาย ข. อติต่อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และนาง ค. อติต่อรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๓ กรณี คือ (๑) กล่าวหาผู้อุทธรณ์โดยมิชอบ (๒) ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบในการเปิดเผยข้อมูลอันเป็นความลับของทางราชการและก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อุทธรณ์ และ (๓) ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ กลั่นแกล้ง ดูหมิ่นและเหยียดหยามผู้อุทธรณ์ด้วยการจัดทำเอกสารใส่ร้ายป้ายสีด้วยข้อมูลอันเป็นเท็จ

๒. กล่าวหานาย ข. อติต่อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และนิติกรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๒ กรณี คือ (๑) รายงานข้อมูลเท็จต่อทางราชการ และ (๒) จัดทำเอกสารประกอบการสอบสวนวินัยอันเป็นเท็จ จนเป็นสาเหตุให้สภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิจารณาให้ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ

๓. กล่าวหานาย ข. อติต่อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒว่า จงใจใช้อำนาจหน้าที่กลั่นแกล้งผู้ใต้บังคับบัญชาในการกล่าวหาและออกคำสั่งให้ออกจากราชการ อีก ๑ กรณี

การร้องเรียนขอให้สอบสวนและลงโทษทั้ง ๖ กรณีดังกล่าว ผู้อุทธรณ์ทำเป็นหนังสือร้องเรียนจำแนกตามข้อกล่าวหา จำนวน ๖ ฉบับ ต่อมาอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้แจ้งต่อผู้อุทธรณ์ว่าได้ทำการสืบสวนข้อเท็จจริงแล้วและเห็นสมควรให้ยุติเรื่องร้องเรียนทั้ง ๖ กรณี ผู้อุทธรณ์จึงต้องการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงตามข้อร้องเรียนทั้ง ๖ กรณีดังกล่าว ได้แก่ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง รายงานการสืบสวนข้อเท็จจริง และเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อนำไปปกป้องสิทธิของตนต่อไป แต่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ผู้แทนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒชี้แจงว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวินัยร้ายแรงแก่ผู้อุทธรณ์ แต่ผลการสอบสวน คณะกรรมการสอบวินัยร้ายแรงมีความเห็นว่ามูลกรณีที่กล่าวหาผู้อุทธรณ์นั้นเป็นการกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเสนอเรื่องดังกล่าวให้สภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิจารณา ซึ่งสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิจารณาแล้วมีมติให้ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญทดแทน ตามมาตรา ๕๗ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ผู้อุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้แจ้งมติคณะกรรมการเกี่ยวกับผู้อุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ (อ.ก.พ.อ.) ให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทราบ โดยมติดังกล่าวให้เพิกถอนคำสั่ง

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๑/๒๕๕๖

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ให้ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ และให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบรรจุผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการเพื่อดำเนินการสอบสวนพฤติกรรมทั้ง ๖ ประการของผู้อุทธรณ์ให้ถูกต้องตามข้อบังคับต่อไป ขณะนี้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอยู่ระหว่างการดำเนินการตามมติของคณะกรรมการเกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ

เมื่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ ผู้อุทธรณ์ร้องเรียนต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒขอให้ดำเนินการสอบสวนและลงโทษบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเสนอเรื่องการดำเนินการทางวินัยผู้อุทธรณ์ให้สภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิจารณาและมีคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ ได้แก่ อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (นาย ข.) อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (นาง ค.) และนิติกรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวม ๖ กรณี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีคำสั่งที่ ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง ๑ คณะ เพื่อสอบหาข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนของผู้อุทธรณ์ทั้ง ๖ กรณีนั้น คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงรวบรวมพยานหลักฐานและให้ผู้ที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อร้องเรียน ๒ คน คือ นาง ค. และนาย จ. แล้วรายงานผลต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามรายงานการสอบหาข้อเท็จจริง ลับ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๕ พร้อมเอกสารประกอบ โดยมีความเห็นโดยสรุปว่า ข้อร้องเรียนของผู้อุทธรณ์ไม่มีมูลที่จะดำเนินการทางวินัยหรือลงโทษทางวินัย แต่ประการใด จึงเห็นควรให้ยุติเรื่อง ซึ่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้แจ้งผลการสอบหาข้อเท็จจริงดังกล่าวให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้ว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒชี้แจงเหตุที่ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ว่า เนื่องจากเอกสารดังกล่าวมีการกำหนดชั้นความลับไว้ และเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยไม่ได้ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อีกทั้งในสำนวนการสอบหาข้อเท็จจริงมีการกล่าวอ้างถึงพยานบุคคลซึ่งการเปิดเผยอาจกระทบถึงการบริหารงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้ ประการต่อมาผู้อุทธรณ์อาจนำไปฟ้องร้องดำเนินคดีกับผู้ให้ข้อมูล ประกอบกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอยู่ระหว่างการสอบสวนวินัยแก่ผู้อุทธรณ์ ตามคำสั่งของคณะกรรมการเกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ ที่ให้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยใหม่ การเปิดเผยสำนวนการสอบหาข้อเท็จจริงให้ผู้อุทธรณ์ทราบ อาจทำให้ผู้อุทธรณ์หยิบยกมาเป็นประเด็นเพื่อร้องเรียนจนทำให้การสอบสวนวินัยดังกล่าวไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ และประการสุดท้ายมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเห็นว่าการสอบหาข้อเท็จจริงดังกล่าวผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง คือ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๑/๒๕๕๖

อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (นาย ข.) และอดีตรองอธิบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (นาง ค.) ไม่ใช่ผู้อุทธรณ์แต่อย่างใด

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้อุทธรณ์ร้องเรียนขอให้ดำเนินการสอบสวนและลงโทษบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเสนอเรื่องการดำเนินการทางวินัยและการให้ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการรวม ๖ กรณี ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์นี้ เป็นกรณีที่ผู้อุทธรณ์กล่าวหาอดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (นาย ข.) ว่าใช้อำนาจหน้าที่กลั่นแกล้งผู้ใต้บังคับบัญชาในการกล่าวหาและออกคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ อันเป็นข้อร้องเรียนกรณีหนึ่งในจำนวน ๖ กรณีนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงเพียง ๑ คณะ เพื่อสอบหาข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนของผู้อุทธรณ์ทั้ง ๖ กรณี ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารตามคำขอในกรณีนี้ คือ คำสั่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ ๒๕๙๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ และรายงานการสอบหาข้อเท็จจริง ลับ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๕ พร้อมเอกสารประกอบ

ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารในกระบวนการสอบหาข้อเท็จจริงเรื่องที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ามีการกระทำที่มิชอบ เมื่อการสอบหาข้อเท็จจริงเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในกระบวนการสอบสวน และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินการดังกล่าวได้ ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ร้องเรียนจึงสมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อใช้ปกป้องสิทธิของตนต่อไป ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเหตุที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ว่าอาจกระทบถึงการสอบสวนวินัยผู้อุทธรณ์ซึ่งยังไม่แล้วเสร็จนั้นเห็นว่า ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ร้องเรียนกรณีที่ผู้อื่นกล่าวหาตนจึงเป็นคนละกรณีกับเรื่องที่ผู้อื่นกล่าวหาผู้อุทธรณ์ การเปิดเผยไม่มีผลกระทบต่อสอบสวนวินัยอันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ประกอบกับในเรื่องนี้ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการมีคำสั่งให้ออกจากราชการ และพยานที่มาให้ถ้อยคำก็เป็นการให้ถ้อยคำตามการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน การเปิดเผยจึงไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของพยานผู้มาให้ถ้อยคำได้ ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๑/๒๕๕๖

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเปิดเผยคำสั่งที่ ๒๕๙๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ และรายงานการสอบหาข้อเท็จจริงลับ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๕ พร้อมเอกสารประกอบ พร้อมให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

นายสมยศ เชื้อไทย

หัวหน้าคณะที่ ๓

ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์

กรรมการ

นายฮึกหาญ โทมระศักดิ์

กรรมการ

นายสุพจน์ ไพบูลย์

กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์